

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/559,**11. aprill 2016,****millega lubatakse piima- ja piimatoodete sektoris sõlmida kokkuleppeid ja teha otsuseid tootmise kavandamise kohta**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artiklit 222,

ning arvestades järgmist:

- (1) Piima- ja piimatoodete sektoris valitseb pikaajaline turu tõsine tasakaalustamatus. Piima tootjahindu on viimase 18 kuu jooksul survestanud tasakaalustamatus suurenenud tootmise ja maailmaturul aeglustunud nõudluse kasvu vahel. Liidu piimatarned suurenesid 2015. aastal enam kui kolm ja pool miljonit tonni, samas kui impordinõudlus maailmaturul ei suurenenud. 2014. aastal oli piimatarnete kasv veelgi suurem, kuid impordinõudluse pikaajaline suundumus on hinnanguliselt vaid keskmiselt poolteist miljonit tonni rohkem piima aastas. Põllumajandusettevõtte tasandil tulenevad madalad marginaalid piimatulude vähenemisest ja eelkõige laenude teenindamisega seotud kulude suurenemisest. Kuna lüpsikarja tehtavad investeeringud on pikaajalise iseloomuga, on põllumajandustootjatel eriti keeruline ebasoodsate tingimuste korral alternatiivsele majandustegevusele üle minna.
- (2) Komisjon on võtnud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 219 alusel olukorra lahendamiseks mitmeid erakorralisi meetmeid järgmiste komisjoni delegeeritud määrustega: (EL) nr 949/2014, (²) (EL) nr 950/2014, (³) (EL) nr 1263/2014, (⁴) (EL) nr 1336/2014, (⁵) (EL) nr 1370/2014, (⁶) (EL) 2015/1549, (⁷) (EL) 2015/1852 (⁸) ja (EL) 2015/1853 (⁹).
- (3) Lõssipulbrit on riikliku sekkumise raames kokku ostetud alates juulist 2015.
- (4) Eraladustamistoetust või, lõssipulbri ja juustu puhul on antud alates Venemaa impordikeelu kehtestamisest 2014. aasta augustis.
- (5) Vaatamata nende meetmete tõhususele jätkub olukorra halvenemine, kuna Venemaa turu sulgemine ja nõudluse vähenemine Hiina poolt tabasid piima- ja piimatoodete sektorit pärast seda, kui tootmisesse oli tehtud investeeringuid, pidades silmas piimakvootide kehtivuse lõppemist 31. märtsil 2015 ja maailmaturu positiivseid väljavaateid. Tuginedes olemasolevale turuanalüüsile ei ole kahe järgmise aasta jooksul tootmismahdade märkimisväärset vähenemist oodata.

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

(²) Komisjoni 4. septembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 949/2014, millega kehtestatakse piima ja piimatoodete sektori ajutised erakorralised meetmed või ja lõssipulbri suhtes kehtiva 2014. aasta riikliku sekkumise ajavahemiku pikendamise teel (ELT L 265, 5.9.2014, lk 21).

(³) Komisjoni 4. septembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 950/2014, millega avatakse ajutine erakorraline eraladustusabikava teatavate juustude puhul ja määratakse eelnevalt kindlaks abi summa (ELT L 265, 5.9.2014, lk 22).

(⁴) Komisjoni 26. novembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1263/2014, millega antakse ajutist erakorralist abi Eesti, Läti ja Leedu piimatootjatele (ELT L 341, 27.11.2014, lk 3).

(⁵) Komisjoni 16. detsembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1336/2014, millega kehtestatakse piima ja piimatoodete sektori ajutised erakorralised meetmed või ja lõssipulbri suhtes kehtiva riikliku sekkumise ajavahemiku ettepoole tõstmise 2015. aastal (ELT L 360, 17.12.2014, lk 13).

(⁶) Komisjoni 19. detsembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1370/2014, millega antakse ajutist erakorralist abi Soome piimatootjatele (ELT L 366, 20.12.2014, lk 18).

(⁷) Komisjoni 17. septembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/1549, millega kehtestatakse piima ja piimatoodete sektori ajutised erakorralised meetmed või ja lõssipulbri suhtes kehtiva riikliku sekkumise ajavahemiku pikendamisega 2015. aastal ning või ja lõssipulbri suhtes kehtiva riikliku sekkumise ajavahemiku ettepoole tõstmise 2016. aastal (ELT L 242, 18.9.2015, lk 28).

(⁸) Komisjoni 15. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/1852, millega avatakse ajutine erakorraline eraladustusabikava teatavate juustude puhul ja määratakse eelnevalt kindlaks abi summa (ELT L 271, 16.10.2015, lk 15).

(⁹) Komisjoni 15. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/1853, millega antakse loomakasvatuse sektori põllumajandusettevõtjatele ajutist erakorralist toetust (ELT L 271, 16.10.2015, lk 25).

- (6) Selleks et piima- ja piimatoodete sektor leiaks jätkuvalt raskes turuolukorras uuesti tasakaalu ning et piimakvootide süsteemi lõppemise järgselt vajalikke muudatusi teha, on asjakohane lubada tunnustatud tootjaorganisatsioonidel, nende liitudel ja tunnustatud tootmisharudevahelistel organisatsioonidel sõlmida ajutiselt kokkuleppeid ja teha otsuseid tootmise kavandamise kohta kuueks kuuks.
- (7) Sellised kokkulepped ja otsused tootmise kavandamise kohta peaksid olema lubatud ajutiselt kuue kuu jooksul, mis langeb kevadele ja suvele, kui piima- ja piimatoodete sektoris on tootmisperioodi kõrghooaeg ning avaldaks sel juhul kõige märkimisväärsemat mõju.
- (8) Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 222 lõike 1 esimesele lõigule lubatakse kokkuleppeid sõlmida ja otsuseid teha tingimusel, et see ei kahjusta siseturu toimimist ning et kõnealuste kokkulepete ja otsuste range eesmärk on piima- ja piimatoodete sektorit stabiliseerida. Seda eritingimust ei kohaldata kokkulepetele ja otsustele, mis otseselt või kaudselt võivad põhjustada turgude jagunemist, kodakondsuse alusel diskrimineerimist või hindade kindlaksmääramist.
- (9) Käesolevas määruses sätestatud luba peaks hõlmama liidu territooriumi, kuna turu tõsine tasakaalustamatus esineb kogu liidus.
- (10) Selleks et liikmesriikidel oleks võimalik hinnata, kas kokkulepped ja otsused kahjustavad siseturu toimimist või mitte ja kas nende range eesmärk on piima- ja piimatoodete sektorit stabiliseerida, tuleks teave sõlmitud kokkulepete ja tehtud otsuste ning nendes hõlmatud tootmismahu kohta edastada pädevatele asutustele.
- (11) Arvestades turu tõsist tasakaalustamatust kõrghooaja eel, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 152 lõike 3 punkti b alapunkti i ja artikli 209 lõiget 1, võivad piima- ja piimatoodete sektori tunnustatud tootjaorganisatsioonid, nende liidud ja tunnustatud tootmisharudevahelised organisatsioonid sõlmida kokkuleppeid ja teha otsuseid piima tootmismahu kavandamise kohta kuueks kuuks alates käesoleva määruse jõustumisest.

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 1 osutatud kokkulepped ja otsused ei kahjusta siseturu nõuetekohast toimimist ja nende range eesmärk on piima- ja piimatoodete sektorit stabiliseerida.

Artikkel 3

Käesoleva loa geograafiline ulatus on liidu territoorium.

Artikkel 4

1. Kui artiklis 1 osutatud kokkulepped on sõlmitud või otsused tehtud, teatavad asjaomased tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid kõnealustest kokkulepetest ja otsustest selle liikmesriigi pädevale asutusele, kellel on kõnealuste kokkulepete või otsuste kohaselt kõige suurem piimatootmismahu osakaal; samuti esitatakse:

- a) hinnanguline tootmismahut;

b) eeldatav rakendamisperiood.

2. Hiljemalt 25 päeva pärast artiklis 1 osutatud kuuekuulise perioodi lõppu teatavad asjaomased tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid kokkulepete või otsustega hõlmatud tegeliku tootmismahu käesoleva artikli lõikes 1 osutatud pädevale asutusele.

3. Vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 792/2009 ⁽¹⁾ peavad liikmesriigid teatama komisjonile järgmist:

a) hiljemalt viis päeva pärast igat ühekuulist perioodi kokkulepped ja otsused, millest on neile kõnealuse ajavahemiku jooksul lõike 1 kohaselt teatatud;

b) hiljemalt 30 päeva pärast artiklis 1 osutatud kuuekuulise perioodi lõppu ülevaate kõnealuse perioodi jooksul rakendatud kokkulepetest ja otsustest.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. aprill 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Komisjoni 31. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 792/2009, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad turgude ühise korralduse rakendamist, otsemaksete režiimi, põllumajandustoodete müügievendamist ning äärepoolseimates piirkondades ja väiksematel Egeuse mere saartel kohaldatavat korda käsitlevate teabe ja dokumentide esitamiseks liikmesriikidelt komisjonile (ELT L 228, 1.9.2009, lk 3).